

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/198/2021
Identifikačné číslo spisu:	1316215396
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1316215396.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu AT PROPERTY SLOVAKIA s.r.o., so sídlom Záhradnícka 51, 821 08 Bratislava, IČO: 44 763 433, zastúpeného Advokátska kancelária - JUDr. Alexandra Skybová, s. r. o., so sídlom Záhradnícka 51, 821 08 Bratislava, IČO: 50 767 526, proti žalovanej M. V. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. K. XXXX/XX, XXX XX Š., zastúpenej JUDr. Peter Kubik, advokát, s.r.o., so sídlom Poľná cesta 966/9, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 36 869 295, o zaplatenie 4.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 17Csp/20/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. februára 2021 sp. zn. 10CoCsp/17/2020 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej voči žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej iba „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 13. februára 2020 č. k. 17Csp/20/2016-204 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej vrátenia pôžičky 4.000 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 10.08.2016 do zaplatenia. V odôvodnení rozsudku uviedol, že medzi stranami nebola uzavretá zmluva o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), ale suma 5.000 eur zadržovaná žalobcom bez zmluvnej opory na jeho účte predstavovala prvú časť kúpnej ceny, z ktorej žalovanej vyplatil 4.000 eur. Ak by aj okresný súd pripustil, že nárok by mal vyplývať zo zmluvy o sprostredkovaní (§ 774 - § 776 OZ), zo zhodných výpovedí strán sporu vyplynulo, že rezervačnú zmluvu ešte pred uplynutím doby jej trvania (15.06.2016) dohodou dňa 07.06.2016 ukončili. Výrok o trovách konania odôvodnil okresný súd ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a úspechom žalovanej v spore.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej iba „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 25. februára 2021 sp. zn. 10CoCsp/17/2020 rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním žalobcu potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa v celom rozsahu

po skutkovej aj právnej stránke stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Žalobca neunesol dôkazné bremeno, keďže sa mu nepodarilo preukázať, že žalovaná istina predstavovala sumu, ktorú poskytol žalovanej na základe ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke a ani to, že ide o odmenu žalobcu ako sprostredkovateľa predaja rodinného domu žalovanej manželom W.. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odvolací súd zdôvodnil úspechom žalovanej v odvolacom konaní a poukazom na § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním žiadajúc, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu, príp. súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) tvrdil existenciu dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, „pričom dovolanie samo je prípustné podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP“. Po opise skutkového základu sporu dovolateľ uviedol aspekty prípadu, ktoré je namieste vziať do úvahy. Konkrétne tvrdil, že argumentáciu žalobcu a dôkazy o uzatvorení zmluvy o sprostredkovaní a o požičaní peňazí na základe zmluvy o pôžičke súdy odmietli s tým, že medzi žalobcom a žalovanou žiadna zmluva o sprostredkovaní v čase uzavretia kúpnej zmluvy neexistovala (ešte predtým bola zrušená). Súd prvej inštancie ustanovenia §§ 657, 774 - 776, 517 ods. 1, 2 OZ neaplikoval správne, čím sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný aj odvolací súd posudzovali dispozíciu s rezervačným poplatkom aj emailovú správu žalobcu žalovanej (zrejme mal na mysli emailovú správu z 08.07.2016, pozn. dovolacieho súdu) v rozpore s jej skutočným významom, čo má za následok nesprávne právne závery ohľadom existencie zmluvy o pôžičke. Uvedená emailová správa, cit.: „i keď do istej miery zmetená“, dokazuje, že medzi žalobcom a žalovanou išlo o zmluvu o pôžičke. Právne hodnotenie súdov nižších inštancií vo veci existencie zmluvy o sprostredkovaní aj v otázke vzniku nároku žalobcu na odmenu dovolateľ označil za rozporné s definíciou zmluvy o sprostredkovaní citujúc z bližšie neoznačeného komentára k § 774 OZ. Uviedol, že vzhľadom na ústnu formu uzavretia zmluvy žiadne konkrétnejšie ustanovenia o tom, v čom malo spočívať pričinenie sa žalobcu ako sprostredkovateľa nie sú k dispozícii, resp. sa nedajú zistiť ani dokázať. Pri právnom hodnotení otázky, či si žalobca splnil záväzok z tejto zmluvy a vznikol mu nárok na odmenu potom, treba vychádzať z vyššie uvedeného kritéria. Pokiaľ odvolací súd zobral za relevantné tvrdenia žalovanej, dopustil sa nesprávneho právneho hodnotenia. Skutočnosť, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy došlo až po ukončení zmluvy o sprostredkovaní, nie je prekážkou vzniku nároku na odmenu žalobcu za sprostredkovanie, nakoľko pri riešení tejto otázky treba vychádzať z toho, čo mal žalobca ako sprostredkovateľ obstarat' a svoj záväzok splnil ešte pred zánikom uvedenej zmluvy.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že odvolací súd aj súd prvej inštancie dospeli k správnym skutkovým zisteniam a následne správne právne posúdili vec, keď ustálili, že žalobca nepreukázal uzatvorenie zmluvy o pôžičke, či vznik nároku voči žalovanej v sume 4.000 eur z iného právneho dôvodu. Žalobca v dovolaní polemizuje o hodnotení dôkazov súdmi, o skutkových záveroch, ktoré z nich vyplývajú a následne s právnym posúdením. Nesprávne skutkové zistenia, či nesprávne právne posúdenie veci nie sú dovolacím dôvodom ani podľa § 420 ani podľa § 421 Civilného sporového poriadku. Ak by aj dovolací súd našiel v podanom dovolaní dovolací dôvod podľa § 421 CSP, dovolanie by nebolo prípustné s poukazom na § 422 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko predmetom konania je zaplatenie istiny 4.000 eur, čo je menej než desaťnásobok minimálnej mzdy v čase podania žaloby (4.050 eur). Žalovaná navrhla odmietnutie dovolania žalobcu s poukazom na § 447 písm. c) a f) CSP s priznaním náhrady trov dovolacieho konania žalovanej.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím

súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

7. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť potrebu, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

8. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania odvodzoval od poukazu na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ale prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia riadne nešpecifikoval, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nevymedzil (konkrétnu) právnu otázku riešenú odvolacím súdom zásadnú pre rozhodnutie sporu, neuviedol ako ju riešil odvolací súd a neuviedol, ako mala byť právna otázka riešená správne. Dovolací súd ani aplikujúc ustanovenie § 124 CSP a posudzujúc dovolanie aj podľa jeho obsahu, napriek snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) nezistil, ktorú konkrétnu právnu (nie skutkovú) otázku mali sudy nižších inštancií riešiť nesprávne. Dovolateľ v dovolaní uvádza skutkové zistenia, ku ktorým dospeli v parciálnych posudzovaných otázkach sudy nižších inštancií, vyjadruje svoj nesúhlas s ich závermi a svoju verziu ich hodnotenia, no ide len o ničím nepodloženú polemiku s riadne preukázanými skutkovými závermi.

9. Žiada sa doplniť, že aj v prejednávanom spore sú plne aplikovateľné závery, ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 553/2022: „Úplnosť úvah všeobecného súdu, na základe ktorých dospel ku konečnému rozhodnutiu, môže byť vzhľadom na komplexnosť a individuálnosť posudzovaných situácií predmetom ďalšej kritiky a interpretácií. Vždy je možné nájsť ďalšie hľadiská, na základe ktorých sa sporovej strane môže javiť súdne rozhodnutie ako nedostatočne odôvodnené. Takto by sa mohlo konanie dostať do stavu nekončiacej polemiky bez praktického presahu, a preto právny poriadok ustanovuje konečný výpočet právnych nástrojov, ktorými je možné nápravu dosiahnuť. Tie však musia smerovať k riešeniu podstatných otázok, nie otázok presahujúcich základný rámec zákonného, rozumného a v širšom rámci spravodlivého usporiadania právnych vzťahov v primeranom čase“.

10. Zhrnúc zhora uvedené dovolací súd uzatvára, že na základe dôvodov uvedených dovolateľom, posudzujúc jeho dovolanie aj podľa obsahu (§ 124 CSP) dospel k záveru, že nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, čo zakladá odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

11. Aplikujúc zásadu úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP) dovolací súd v dovolacom konaní úspešnej žalovanej voči v dovolacom konaní neúspešnému žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

12. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.